

Relevante rechtspraak

Dit overzicht is een aanvulling die hoort bij het servicedocument 'zorgvuldig herzien van pensioen'. Doel van dit overzicht is om bij drie onderdelen de actuele stand van de rechtspraak te presenteren. De drie onderdelen zijn de:

1. correctie van een onjuist gecommuniceerde aanspraak;
2. verlaging van een te hoog vastgestelde pensioenuitkering; en
3. terugvordering van een te hoog vastgestelde pensioenuitkering.

1. Correctie van een onjuist gecommuniceerde aanspraak

Gerechtshof Den Bosch, 19 juni 2018, PJ 2018/118 [ECLI:NL:GHSHE:2018:2680](#)

".....appellant] heeft geen grief gericht tegen rov. 4.2.1. van het bestreden vonnis. In die overweging heeft de kantonrechter het beroep van [appellant] op [artikel 3:35 BW](#) verworpen. Dat heeft tot gevolg dat in hoger beroep wordt uitgegaan van hetgeen de kantonrechter daar heeft overwogen en beslist. De kantonrechter heeft in 4.2.1. onder meer overwogen:

"(...) de door ABP aan [appellant] verstrekte (...) pensioenoverzichten [kunnen] niet als rechtshandelingen worden gekwalificeerd. Met de pensioenoverzichten heeft ABP aan [appellant] informatie verstrekt omtrent de hoogte van de bruto-pensioenuitkeringen die hem in voorkomende gevallen zullen worden gedaan. Voorts staat in de pensioenoverzichten geen toezegging. De pensioenoverzichten gaan uit van de op dat moment geldende pensioenregeling en de op dat moment geldende situatie van [appellant] en geven globaal aan wat het effect van veranderingen in privé- of werksituatie (...) is op (de hoogte van) het pensioen. ABP is de pensioenuitvoerder, hetgeen betekent dat ABP de afspraken uitvoert tussen overheidswerkgevers en overheidswerknemers. In de verhouding tussen [appellant] en ABP zijn deze afspraken vertaald in, en in die rechtsverhouding zijn rechten en verplichtingen gebaseerd op, het pensioenreglement. Het is dit pensioenreglement, niet de door ABP aan [appellant] verstrekte pensioenoverzichten, dat bepalend is voor de vraag op welke pensioenuitkering [appellant] jegens ABP aanspraak kan maken. Dat ABP het reglement onjuist zou hebben toegepast, heeft [appellant] niet gesteld en is overigens niet gebleken. (...)."

Rechtbank Rotterdam, 22 mei 2015, PJ 2015/138 [ECLI:NL:RBROT:2015:3491](#)

"Voor een geslaagd beroep op artikel 3:35 BW is in de eerste plaats vereist dat [eiser] gerechtvaardigd heeft vertrouwd op een rechtshandeling van Pensioenfonds Allianz ex

artikel 3:33 BW. Wil sprake zijn van een dergelijke rechtshandeling dan moet Pensioenfonds Allianz met het verzenden van de UPO's een rechtsgevolg, ofwel verplichtingen, in het leven hebben willen roepen. Naar het oordeel van de kantonrechter is dit niet het geval. Mede gelet op de tekst van de hiervoor onder 2.4. en 2.5. geciteerde voorbehouden, in het bijzonder de zin: "Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend." heeft Pensioenfonds Allianz met het verstrekken van de UPO's willen voldoen aan haar in artikel 38 van de Pensioenwet (PW) genoemde verplichting om haar deelnemers, in casu [eiser], jaarlijks te informeren over (onder meer) de verworven pensioenaanspraken, maar niet om een pensioentoezegging te doen. Het beroep van [eiser] op artikel 3:35 BW kan dan ook niet slagen".

Gerechtshof Arnhem- Leeuwarden, 14 augustus 2018, PJ2018/167

[ECLI:NL:GHARL:2018:7348](#)

" Het hof neemt tot uitgangspunt dat het pensioenreglement bepalend is voor de omvang van de pensioenaanspraken van de deelnemer. Dit betekent dat het pensioenreglement en niet door het Pensioenfonds verstrekte (voorlopige) berekeningen, de basis vormen voor de bepaling van de (hoogte van de) pensioenaanspraak van [appellant] . Die berekeningen geven aan [appellant] als deelnemer informatie over de hoogte van de te verwachten pensioenuitkeringen, maar vormen, mede gezien het feit dat onder alle voorlopige berekeningen staat vermeld dat daaraan geen rechten kunnen worden ontleend en dat vaststelling van de uitkering plaatsvindt op de datum waarop deze dient in te gaan aan de hand van de dan geldende bepalingen en de dan bekend zijnde gegevens, geen wilsuiking of aanbod van de zijde van het Pensioenfonds, op grond waarvan door enkele aanvaarding door [appellant] (op de in de voorlopige berekening opgenomen voorwaarden) een pensioenovereenkomst tot stand kon komen. De fout in de voorlopige berekening en in de daarop gebaseerde toekenning van de pensioenuitkering, die immers afweek van de uit het pensioenreglement voortvloeiende pensioenaanspraken, mocht dus door het Pensioenfonds hersteld worden."

Gerechtshof Den Bosch, 26 augustus 2014, PJ 2014/149 [ECLI:NL:GHSHE:2014:2997](#)

"Artikel [3:35](#) BW verbindt aan een gerechtvaardigd vertrouwen eerst rechtsgevolg indien gerechtvaardigd is vertrouwd op een rechtshandeling. Naar het oordeel van het hof kunnen de [...] pensioenoverzichten niet als rechtshandelingen worden gekwalificeerd. Met de pensioenoverzichten heeft [het fonds] aan [de slaper] informatie verstrekt omtrent de hoogte van de bruto-pensioenuitkeringen die hem in voorkomende gevallen zullen worden gedaan. [Het fonds] is de pensioenuitvoerder, hetgeen betekent dat [het fonds]

de afspraken uitvoert die zijn neergelegd in de tussen [de slaper] en [werkgever] gesloten pensioenovereenkomst. In de verhouding tussen [de slaper] en [het fonds] zijn deze afspraken vertaald in het pensioenreglement. Het is dit pensioenreglement, en niet de door [het fonds] aan [de slaper] verstrekte pensioenoverzichten, dat bepalend is voor de vraag of [de slaper] jegens [het fonds] aanspraak kan maken op een pensioenuitkering.”

Gerechtshof Den Haag, 9 januari 2018, PJ 2018/40 [ECLI:NL:GHDHA:2018:1](#)

.....”Het hof volgt [appellant] niet in deze stelling. De Pensioenberekening 2008 is niet aan te merken als een toekenning van pensioenaanspraken, of als een toezegging over de wijze van omzetting van de VUT-rechten in extra pensioen. Het Pensioenfonds is slechts de uitvoerder van de tussen [appellant] en Aon in de vaststellingsovereenkomst van augustus 2009 gemaakte afspraken over bedoelde omzetting (zie r.o. 2.9). De wijze waarop het Pensioenfonds de VUT-rechten van [appellant] diende om te zetten in pensioen vloeit voort uit de afspraken die Aon met het Pensioenfonds heeft gemaakt. De mededeling daarvan door het Pensioenfonds met de Pensioenberekening 2008 is in de verhouding tussen [appellant] en het Pensioenfonds niet meer dan een administratieve handeling (vergelijk: [ECLI:NL:HR:2012:BT8462](#), r.o. 3.5).

[.....]

Het vorenstaande brengt met zich dat het beroep op [artikel 3:35](#) BW (een bepaling uit boek 3, titel 2, rechtshandelingen) faalt, omdat – zoals reeds overwogen – de Pensioenberekening 2008 slechts een administratieve handeling betreft, en dus geen rechtshandeling. Dit betekent dat vordering a en de primaire vordering b niet toewijsbaar zijn. ”

Het hof is met [appellant] van oordeel dat op het Pensioenfonds de plicht rust hem van juiste en volledige informatie te voorzien. Ook hier geldt dat het Pensioenfonds in de jaren 2000-2005 wellicht duidelijker kunnen zijn over het feit dat de door hem genoemde bedragen slechts indicatief waren, omdat er tot de pensioendatum nog veel kon veranderen, maar dat – wat hier overigens ook van zij – [appellant] hierdoor geen schade heeft geleden. [appellant] heeft immers niet minder gekregen dan waar hij recht op had. De omstandigheid dat [appellant] de betreffende informatie heeft opgevraagd met het oog op belangrijke financiële beslissingen (het aangaan van een hypotheek) maakt dat niet anders. Niet alleen het na verevening aan de ex-echtgenote toekomende deel van het ouderdomspensioen is (als gevolg van indexatie) hoger uitgevallen dan door het Pensioenfonds werd vermeld, hetzelfde geldt ook voor het aan [appellant] toekomende deel. Dat [appellant] een hypotheek is aangegaan die hij – als hij over de volledige

informatie zou hebben beschikt – niet zou hebben gesloten is daarom niet aannemelijk geworden.

Gerechtshof Den Haag, 29 januari 2019, 200.223.661/01 [ECLI:NL:GHDHA:2019:76](#)

[geïntimeerde] heeft, als deelnemer in de pensioenregeling die bij PMT is ondergebracht, pensioenaanspraken opgebouwd. Hij ontleent deze pensioenaanspraken en pensioenrechten aan de tussen de sociale partners overeengekomen pensioenregeling en het pensioenreglement. Hij behoeft dus voor het verkrijgen van pensioen geen overeenkomst met PMT te sluiten. Als [geïntimeerde] met vervroegd pensioen wil gaan, vloeit rechtstreeks uit het pensioenreglement voort hoe hoog zijn vervroegd ouderdomspensioen zal kunnen zijn.

De veronderstelling van [geïntimeerde] dat hij door middel van aanbod en aanvaarding met PMT een overeenkomst heeft gesloten ter zake van het vroegpensioen – in het bijzonder een overeenkomst waarin is afgeweken van het reglement – berust dus op een misvatting. Uit de brief van 21 april 2010 blijkt niet van een door PMT verrichte rechtshandeling die is gericht op een van het reglement afwijkend rechtsgevolg. Ook blijkt daaruit niet dat PMT een “aanbod” wilde doen voor een pensioen ter hoogte van de in het aanvraagformulier genoemde bedragen, dat wil zeggen dat zij een van het reglement afwijkende overeenkomst wilde aangaan. PMT spreekt in de brief weliswaar een aantal keren van een “voorstel”, maar zij doelt daarbij (zoals blijkt uit de tekst van de brief) niet op een voorstel met betrekking tot de hoogte van de genoemde pensioenbedragen maar op een voorstel over de wijze waarop [geïntimeerde] zijn opgebouwde rechten kan gebruiken voor zijn pensioen. [geïntimeerde] kan ervoor kiezen om met vroegpensioen te gaan overeenkomstig het “voorstel” op het aanvraagformulier, maar hij kan ook beslissen het opgebouwde pensioen op andere wijze te verdelen (herschikken) of op een ander tijdstip met (vervroegd) pensioen te gaan.

Rechtbank Noord-Holland 5 juni 2013, PJ 2013/152 [ECLI:NL:RBNHO:2013:CA3804](#)

Onjuiste bedragen op UPO leiden niet tot gerechtvaardigd vertrouwen. UPO is geen verklaring of gedraging in de zin van art. 3:33 BW.

[...]

“De informatie die door middel van de UPO’s wordt verstrekt, kan niet worden beschouwd als een verklaring of gedraging gericht op een rechtsgevolg in de zin van [artikel 3:33](#) BW. [eiser] kan zich daarom niet beroepen op gerechtvaardigd vertrouwen in de zin van het bepaalde bij [artikel 3:35](#) BW.”

2. Verlagen van een te hoog vastgestelde pensioenuitkering

Rechtbank Amsterdam, 12 mei 2014, PJ 2014/127 [ECLI:NL:RBAMS:2014:2752](#)

"Kern van de vraag is of SPW gerechtigd is deze onjuiste vaststelling te herstellen. Deze vraag wordt bevestigend beantwoord voor de toekomst. Geen rechtsregel staat er verder aan in de weg dat een fout in beginsel hersteld mag worden, ook als dit betekent dat hierdoor een lagere uitkering wordt toegekend. Aangenomen mag worden dat het spiegelbeeld, waar [eiseres] jaren een te lage uitkering zou hebben ontvangen, ook in de visie van [eiseres] voor aanpassing in aanmerking zou zijn gekomen.

Weliswaar heeft SPW gedurende vijf jaar dit te hoge bedrag aan [eiseres] uitgekeerd, uit die enkele omstandigheid mocht [eiseres] niet het gerechtvaardigde vertrouwen ontlennen dat dit bedrag niet voor wijziging in aanmerking zou kunnen komen. De herhaalde jaaropgaven waarin de hoogte van het ouderdomspensioen aan [eiseres] werd meegedeeld, is slechts een opgave van hetgeen aan haar is uitbetaald, en biedt geen aanknopingspunten voor de verwachting dat dit te hoge pensioen ook na ontdekking van de fout, levenslang aan haar zal worden uitgekeerd. Dat [eiseres] door de fout in een situatie terecht is gekomen waardoor herstel van die fout niet meer mogelijk is, bijvoorbeeld omdat zij verplichtingen is aangegaan die zij onmogelijk nog kan redresseren waardoor [eiseres] door toedoen van SPW in een onhoudbare positie terecht zou komen, is niet gebleken.

In de onderhavige situatie leidt die toetst ertoe dat voor terugbetaling van hetgeen reeds door [eiseres] is ontvangen geen plaats is. Van bijzondere omstandigheden, waar gedacht kan worden aan onjuiste opgave van de zijde van [eiseres], dan wel wetenschap omtrent de door SPW gemaakte fout, is in dit geding niet gebleken."

Rechtbank Midden-Nederland, 8 april 2015, PJ 2015/100 [ECLI:NL:RBMNE:2015:2293](#)
en Hof Amsterdam 6 december 2011, PJ 2012/18 [ECLI:NL:GHAMS:2011:BU9333](#)

"De te hoge pensioenuitkering mag naar de toekomst toe gecorrigeerd worden, ondanks het feit dat het fonds verschillende keren verkeerde berekeningen heeft gemaakt zonder te fout te ontdekken en de fout pas na 9,5 jaar is hersteld. De hoogte van de pensioenuitkering wordt bepaald door het pensioenreglement en niet door mededelingen van de zijde van het fonds. Het staat het fonds vrij een aanvankelijk te hoog vastgestelde pensioenuitkering te corrigeren. Alleen als er onomkeerbare financiële

verplichtingen zijn aangegaan die men niet langer kan nakomen in het geval er minder pensioen wordt uitgekeerd dan in het vooruitzicht was gesteld, kan dat anders liggen."

Gerechtshof Arnhem- Leeuwarden, 14 augustus 2018, PJ 2018/167

[ECLI:NL:GHARL:2018:7348](#)

"Los van hetgeen hiervoor is overwogen over de hoogte van de op het pensioenreglement gebaseerde pensioenaanspraak en de mogelijkheden tot correctie van fouten in dat verband, bestaat de mogelijkheid dat de door het Pensioenfonds gemaakte fouten, bestaande in onjuiste informatieverstrekking, kan leiden tot schade voor [appellant] en dat het Pensioenfonds daarvoor aansprakelijk is. [appellant] stelt dat daarvan in dit geval sprake was, omdat hij op basis van de onjuiste informatie van het Pensioenfonds het (onomkeerbare) besluit tot vervroegde pensionering heeft genomen, welk besluit hij niet (op dezelfde wijze) zou hebben genomen als hij wel over de juiste informatie had beschikt.

Het voorgaande betekent dat [appellant] schade heeft geleden doordat hij op grond van de onjuiste informatie de onomkeerbare beslissing heeft genomen om per 1 mei 2012 met vroegpensioen te gaan. Het Pensioenfonds is gehouden deze schade aan hem te vergoeden. De schade bestaat uit het verschil tussen (i) hetgeen [appellant] zou hebben ontvangen als hij niet met vroegpensioen was gegaan maar tot het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd (1 februari 2013) in dienst was gebleven en (ii) hetgeen [appellant] feitelijk heeft ontvangen en thans nog ontvangt."

Gerechtshof Den Haag, 29 januari 2019, 200.223.661/01 [ECLI:NL:GHDHA:2019:76](#)

[geïntimeerde] heeft, als deelnemer in de pensioenregeling die bij PMT is ondergebracht, pensioenaanspraken opgebouwd. Hij ontleent deze pensioenaanspraken en pensioenrechten aan de tussen de sociale partners overeengekomen pensioenregeling en het pensioenreglement. Hij behoeft dus voor het verkrijgen van pensioen geen overeenkomst met PMT te sluiten. Als [geïntimeerde] met vervroegd pensioen wil gaan, vloeit rechtstreeks uit het pensioenreglement voort hoe hoog zijn vervroegd ouderdomspensioen zal kunnen zijn.

De veronderstelling van [geïntimeerde] dat hij door middel van aanbod en aanvaarding met PMT een overeenkomst heeft gesloten ter zake van het vroegpensioen - in het bijzonder een overeenkomst waarin is afgeweken van het reglement - berust dus op een misvatting. Uit de brief van 21 april 2010 blijkt niet van een door PMT verrichte rechtshandeling die is gericht op een van het reglement afwijkend rechtsgevolg. Ook blijkt daaruit niet dat PMT een "aanbod" wilde doen voor een pensioen ter hoogte van de

in het aanvraagformulier genoemde bedragen, dat wil zeggen dat zij een van het reglement afwijkende overeenkomst wilde aangaan. PMT spreekt in de brief weliswaar een aantal keren van een "voorstel", maar zij doelt daarbij (zoals blijkt uit de tekst van de brief) niet op een voorstel met betrekking tot de hoogte van de genoemde pensioenbedragen maar op een voorstel over de wijze waarop [geïntimeerde] zijn opgebouwde rechten kan gebruiken voor zijn pensioen. [geïntimeerde] kan ervoor kiezen om met vroegpensioen te gaan overeenkomstig het "voorstel" op het aanvraagformulier, maar hij kan ook beslissen het opgebouwde pensioen op andere wijze te verdelen (herschikken) of op een ander tijdstip met (vervroegd) pensioen te gaan.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 21 januari 2020, [ECLI:NL:GHARL:2020:541](#)

Het pensioenfonds heeft bij waardeoverdracht van eerder opgebouwde pensioenaanspraken een fout gemaakt, waardoor een te hoog aantal pensioenjaren is toegekend aan deelnemer. Nakomingsvordering wordt afgewezen. Pensioenreglement is bepalend voor omvang van pensioenaanspraken deelnemer. Pensioenfonds mocht fout herstellen. Pensioenfonds heeft wel onrechtmatig gehandeld door onjuiste informatieverstrekking en is aansprakelijk voor de geleden schade. Die schade moet nog nader onderbouwd worden.

"2.3

SPF is een bedrijfstakpensioenfonds, dat is belast met de uitvoering van de tussen werkgevers- en werknemersorganisaties overeengekomen pensioenregeling. Het hof neemt tot uitgangspunt dat het pensioenreglement van SPF bepalend is voor de omvang van de pensioenaanspraken van de deelnemer. [erflater] ontleende zijn pensioenaanspraken als deelnemer rechtstreeks aan dit pensioenreglement. Dit betekent dat het pensioenreglement en niet door SPF verstrekte opgaves en berekeningen de basis vormen voor de bepaling van de (hoogte van de) pensioenaanspraak van [erflater]. Bij de waardeoverdracht in 2002 is volgens de toen geldende artikelen 32b Pensioen- en Spaarfondsenwet en 16 Regelen Verzekeringsovereenkomsten PSW de waarde van de door de [erflater] opgebouwde pensioenaanspraken overgeheveld naar SPF. De gemaakte fout zit niet in de overgehevelde waarde, maar in de omrekening daarvan naar het aantal pensioenjaren. Met die omrekening heeft SPF, anders dan de erfgenamen stellen, het toen geldende pensioenreglement onjuist toegepast. Hij heeft teveel pensioenjaren toegekend gekregen, waarvoor geen premieafdracht heeft plaatsgevonden. De daarop gevolgde opgaves en berekeningen geven aan [erflater] als

deelnemer informatie over de hoogte van de te verwachten pensioenuitkeringen, maar dus steeds gebaseerd op een te hoog aantal pensioenjaren. Het sluitstuk daarvan, de brief van 11 augustus 2016 waarin de toekenning van het pensioen plaatsvond, vormt geen wilsuiting of aanbod van de zijde van het Pensioenfonds op grond waarvan door aanvaarding een pensioenovereenkomst tot stand kon komen, omdat, zoals hiervoor is overwogen, [erflater] de aanspraak op zijn pensioenuitkering rechtstreeks aan het toen geldende pensioenreglement ontleende. Het antwoord op de vraag of [erflater] op die brief, of op de opgave uit 2002, gerechtvaardigd mocht vertrouwen is hier dan ook niet van belang. In de brief staat overigens een duidelijk voorbehoud opgenomen en daarin wordt ook expliciet vermeld dat het pensioenreglement bepalend is. De fout bij de waardeoverdracht en de daarop gebaseerde toekenning van de pensioenuitkering mocht dus door het Pensioenfonds hersteld worden. Dit betekent dat de primaire nakomingsvordering niet kan worden toegewezen.

2.4

Net als de kantonrechter oordeelt het hof dat SPF ten opzichte van [erflater] wel onrechtmatig heeft gehandeld. SPF heeft bij de waardeoverdracht een fout gemaakt, waaraan [erflater] part noch deel had, door hem onjuiste informatie te verstrekken over het aantal pensioenjaren waarop hij na de waardeoverdracht aanspraak had. SPF heeft hierna aan [erflater] gedurende een periode van ongeveer 13 jaar steeds onjuiste, namelijk op deze fout gebaseerde, informatie verstrekt. Het gaat dan niet alleen om de jaarlijkse UPO's, maar ook om speciaal voor [erflater] gemaakte berekeningen, bijvoorbeeld in 2015 naar aanleiding van zijn echtscheiding. Bovendien heeft SPF ook in 2016 een onjuist bedrag genoemd bij de ingang van het pensioen. Aan [erflater] is aldus gedurende zijn hele periode van deelneming een veel te hoog pensioen voorgespiegeld: de gecommuniceerde pensioenuitkering is meer dan 35% hoger dan die waarop hij recht had op grond van het pensioenreglement. SPF heeft gehandeld in strijd met haar uit artikel 48 Pensioenwet voortvloeiende plicht om correcte informatie te verschaffen. SPF is daarom aansprakelijk voor de door [erflater] als gevolg van dit onrechtmatig handelen geleden schade."

3. Terugvorderen van een te hoog vastgestelde pensioenuitkering

Rechtbank Amsterdam 12 mei 2014, PJ 2014/127 [ECLI:NL:RBAMS:2014:2752](https://www.ecli.nl/nl/RBAMS:2014:2752)

"Slechts in bijzondere omstandigheden is er aanleiding om van [eiseres] te verlangen dat zij deze inmiddels uitgegeven bedragen aan SPW terug moet betalen, waarbij het toetsingskader vergelijkbaar wordt geacht aan de situatie waarbij ter beoordeling is of teveel ontvangen alimentatie moet worden terugbetaald. In de onderhavige situatie leidt die toetst ertoe dat voor terugbetaling van hetgeen reeds door [eiseres] is ontvangen geen plaats is. Van bijzondere omstandigheden, waar gedacht kan worden aan onjuiste opgave van de zijde van [eiseres], dan wel wetenschap omtrent de door SPW gemaakte fout, is in dit geding niet gebleken. Dat [eiseres] wist, dan wel heeft kunnen weten dat de toekenning van 17 maart 2008 onjuist was, is niet gebleken".

En onderstaande uitspraak in een geval waarbij het pensioenfonds vanwege een acte van sessie pensioenuitkeringen had uitbetaald aan een ander dan de pensioengerechtigde, maar daarbij in strijd handelde met artikel 64 Pw. Het pensioenfonds vorderde de gedane betalingen over een periode van bijna 3 jaar en een bedrag van € 37.079 terug.

Rechtbank Amsterdam, 16 december 2016, CV EXPL 15-34583

[ECLI:NL:RBAMS:2016:9386](https://www.ecli.nl/nl/RBAMS:2016:9386)

"Van PME en haar rechtsvoorgangster SPS als pensioenuitvoerder mag worden verwacht dat zij bekend zijn met de betekenis van artikel 64 Pw. Zonder nadere toelichting, die ontbreekt, kan PME kan zich er redelijkerwijs niet op beroepen dat zij dan wel SPS zich van de nietigheid van de Pandakte niet "bewust" was/waren. Dat [eiser 2] uit de uitkering gedurende bijna drie jaar en de daaraan voorgegane correspondentie met betrekking tot de registratie bij de Fiscus het vertrouwen hebben ontleend dat de verpanding geldig is kan niet worden afgedaan met de opmerking van PME dat [eiser 2] hierin een eigen verantwoordelijkheid had. Bedoeld vertrouwen wordt dan ook gerechtvaardigd geacht. Het gaat om een aanzienlijk bedrag, waarbij niet is betwist (en ook aannemelijk wordt geacht) dat die door [eiser 2] is aangewend voor noodzakelijk levensonderhoud. Daaruit vloeit voort dat een verplichting tot terugbetaling ingrijpend zal zijn.

In de gegeven omstandigheden is de kantonrechter van oordeel dat de vordering van PME tot terugbetaling naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

Dit betekent dat de vordering en de daarmee samenhangende wettelijke rente zullen worden afgewezen."

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 28 mei 2019, PJ 2019, 94

[ECLI:NL:GHARL:2019:4591](#)

"Aangezien [appellante] geen recht had op bijzonder nabestaandenpensioen komt het pensioenfonds een vordering toe uit onverschuldigde betaling. Bij de omvang van het bedrag dat het pensioenfonds kan terugvorderen, komt wel betekenis toe aan de aard van de uitgekeerde bedragen. Het bijzonder nabestaandenpensioen strekt om te voorzien in het levensonderhoud van de ex-partner.

Het hof is van oordeel dat [appellante], voor zover zij het door haar ontvangen nabestaandenpensioen heeft besteed aan levensonderhoud en zij te goeder trouw mocht menen dat zij rechthebbende was op deze uitkering, in zoverre niet tot teruggave kan worden verplicht, waarbij het hof ook verwijst naar artikel 6:204 BW.

Het hof verwerpt het betoog van het pensioenfonds dat [appellante] had moeten weten dat zij op 19 december 2014 een kansloze aanvraag had ingediend en had moeten beseffen dat het pensioenfonds haar op 16 januari 2015 ten onrechte een nabestaandenpensioen had toegekend. De bepalingen van het pensioenreglement, zoals per 2007 gewijzigd, zijn zonder kennis van de onderliggende regelgeving niet duidelijk en ook de brief van 28 april 2010 (rov 2.4) maakt nog niet dat van [appellante] verwacht mocht worden dat zij de reglementen van het pensioenfonds en de bepaling van overgangsrecht beter zou moeten kennen en uitleggen dan de eigen uitvoerder van het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft weinig blijk gegeven van het besef dat het vooral de eigen fouten van het pensioenfonds dan wel de uitvoerder zijn geweest die deze procedure hebben veroorzaakt.

Na de ontvangst van de brief van 18 juni 2015 (rov 2.7) wist [appellante] wel dat zij met de terugbetaling van het ontvangen nabestaandenpensioen rekening moest houden."

12-01-2021